

Život Cirkvi

Ročník 15

50/2008

Farnosť Čierne pri Čadci dostala na Mikuláša krásny dar
– nový filiálny Kostol sv. Petra a Pavla

Obama prezidentom

Vážení poslucháči! V januári sa prezidentského úradu v Spojených štátoch ujme Barack Obama. Voľba Afroameričana je dôkazom, že úroveň demokratickej kultúry je v USA väčšia ako inde na svete. Obama sa ešte v predvolebnej kampani stal miláčikom médií a všetkých možných menších. Získal si sympatie Európanov. O pár týždňov sa stane prezidentom v krajine, kde náboženstvo hrá veľmi dôležitú úlohu. Aké postoje možno od neho očakávať?

Štyridsaťsedemročný Barack Hussein Obama je synom černocho z Kene a bielej Američanky. Otec bol moslimom, matka kresťanka. Vďaka týmto koreňom si od neho po voľbách veľa sľubujú tak kresťania, ako aj moslimovia. Mimochodom, pred voľbami sa viedla v spoločnosti diskusia o jeho príslušnosti k islamu. Ak by bol moslimom alebo sympatizoval s islamom, šanca na zvolenie by nemal. Obama je však kresťanom. Krst prijal v roku 1990 v jednom z kostolov v Chicagu. Jeho cesta ku kresťanstvu sa však začala ešte počas štúdia na univerzite. Budúci americký prezident bol dlhé roky členom spoločnosti trojičnej zjednotenej Kristovej cirkvi v juhovýchodnej časti Chicaga. V ich kostole sa sobášil a tam boli pokrstené aj obe jeho dcéry. Tento chrám navštevujú najmä černošskí veriaci. Na tomto mieste Obama roky počúval z úst miestneho pastora teológiu oslobodenia, ktorej základom je snaha oslobodiť amerických černochoch z ekonomického, politického a náboženského útlaku. Keď sa však v predvolebnej kampani dostali na verejnosť nahrávky, v ktorých Obamov obľúbený kazateľ hovorí, že Amerika si za udalosti z jedenásteho septembra môže sama, stal pre nádejného prezidenta veľkou príťažou. Preto koncom mája spolu s manželkou trojičnú zjednotenú cirkev opustili.

Po úspešnej prezidentskej voľbe nasledovalo aj blahoželanie zo strany Svätej Stolice. Jej hovorca vo vyhlásení povedal: „Všetci prajeme novému prezidentovi, aby vedel odpovedať na očakávania a nádeje, ktoré sa naňho obracajú, účinne poslúžil právu a spravodlivosti, nachádzal vhodné cesty na podporu pokoja vo svete, chránil rozvoj a ľudskú dôstojnosť v rešpektovaní ľudských a duchovných hodnôt. Veriaci sa modlia, aby nového prezidenta osvietil Boh a pomohol mu v jeho veľkej zodpovednosti.“ Podľa médií krátko po voľbe, ešte 11. novembra, hovoril Barack Obama telefonicky aj s pápežom, Benediktom XVI., aby sa mu poďakoval za blahoprajný telegram. Budúci americký prezident má dostatok dôvodov, aby s Katolíckou cirkvou intenzívne komunikoval.

Počas prezidentovania Geoga Busha sa vzťahy medzi Svätou Stolicou a Spojenými štátmi výrazne posilnili. Hoci Katolícka cirkev nikdy nesúhlasila s inváziou do Iraku, oceňovala Bushove principiálne postoje v otázkach ochrany ľudského života. Dôkazom, že si Benedikt XVI. s prezidentom rozumie, bol aj priebeh jeho návštevy v Spojených štátoch. Bush prišiel privítať pápeža na letisko osobne, čo zvyčajne nerobí. Dalším vážnym dôvodom pre Obamu na komunikáciu so Svätým Ocom je fakt, že v prezidentských voľbách dostal väčšinu hlasov hispánskych katolíkov. Keďže Spojené štáty patria ku svetovým lídrom, komunikácia je potrebná. Treba oceniť aj Obamov záujem o rozhovor s pápežom. Z druhej strany sa môžeme na voľbu Američanov oprávnene dívať aj so sklamaním. Napriek tomu, že Obama všade zdôrazňoval svoje príslušnosť ku kresťanom a jeho kampaň dokonca sprevádzal modlitbový tím, ktorý mu údajne posielal esemesky s citátmi s Písma na povzbudenie, zastáva právo žien na potrat, podporuje uznanie registrovaných partnerstiev i výskum kmeňových buniek. Tento právnik s titulom z Harvardskej univerzity ako senátor štátu Illinois štyrikrát pri hlasovaniach odoprel právo na život nenarodeným deťom. Tieto Obamove diskriminačné postoje sú o to nepochopiteľnejšie, že ako zástupca afroameričanov dobre vie, čo diskriminácia obnáša. Američania si zvolili liberálnejšieho prezidenta. Jeho názory na bioetické otázky nie sú žiadnou novinkou. Ešte pred voľbami čelil paľbe kritiky zo strany Jamesa Dobsona, významného predstaviteľa náboženskej pravice so silným vplyvom na evanjelikálne skupiny, ktorých podpora nie je zanedbateľná. Dobson ho obvinil z prekrúcania právd Biblie. Podľa neho vykladá právo na potrat ako súčasť americkej ústavy. Vtedy ešte senátor Obama sa chcel niekoľkokrát s Dobsonom stretnúť, ten ho však vždy odmietol. Pred dvoma rokmi hovoril verejne o vzťahu politiky a viery. Tento prejav sa radí medzi najdôležitejšie za posledné desaťročia.

Vážení poslucháči! Barack Obama sa nie tak dávno nechal počuť, že je potrebné diskutovať o zmierení medzi vierou a životom v pluralistickej spoločnosti. Takáto úvaha je určite legitímna. Obama sa často štylizuje do polohy, že v bioetických otázkach nemá jasno. Až po jeho nástupe do úradu sa ukáže, či sa takto len vyhýbal prezradeniu skutočných zámerov alebo ako veriaci cez duchovný život a komunikáciu s cirkvami dospeje ku kresťanskému pohľadu.

RV, Anton Ziolkovský

Príhovor Benedikta XVI. pred nedeľnou modlitbou Anjel Pána: „Toto chce Pán konať počas Adventu“

Vatikán (7. decembra, RV) - Pápež Benedikt XVI. sa v nedeľu napoludnie spolu s veriacimi zhromaždenými na námestí sv. Petra vo Vatikáne pomodlil mariánsku modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovoril.

„Drahí bratia a sestry,

už týždeň prežívame liturgické obdobie adventu. Je to čas otvoriť sa Bohu, čas prípravy na Vianoce, keď on, Pán, ktorý je absolútnou novosťou, prichádza, aby prebýval medzi nami a aby obnovil padnuté ľudstvo zvnútra. V adventnej liturgii ustavične zaznieva posolstvo nádeje, ktoré nás vyzýva pozdvihnúť svoj zrak k posledným veciam, zároveň však spoznávať v prítomnosti znamenia skutočnosti, že Boh je s nami. V túto Druhú adventnú nedeľu nám Božie slovo prostredníctvom tzv. „Druhého Izaiáša“ prináša

dojímavé posolstvo o oslobodení izraelského národa z trpkého babylonského zajatia: „Potešujte, potešujte môj ľud, vraví váš Boh. Hovorte k srdcu Jeruzalema a volajte mu, že sa skončilo jeho otroctvo a je odčinená jeho vina.“ (Iz 40, 1 - 2). Toto chce Pán konať počas adventu. Hovoriť k srdciam svojho ľudu a tak ohlásiť celému svetu svoju spásu. Aj dnes zaznieva podobný hlas Cirkvi: „Na púšti pripravte cestu Pánovi“ (Iz 40, 3). Pre národy, ktoré trápí hlad a chudoba, pre utečencov, pre tých, ktorí zakúšajú systematické a ťažké porušovanie ľudských práv, Cirkve sa stáva majákom na vysokom vrchu viery, keď ohlasuje: „Hľa, váš Boh! Hľa, Pán, Jahve, prichádza v sile a rameno má vladárske“ (Iz 40, 10). Toto proroctvo sa naplnilo v Ježišovi Kristovi, najskôr prostredníctvom jeho vlastného ohlasovania a potom smrťou a zmŕtvychvstaním Kristus naplnil pradávané prisľúbenia v hlbšej a univerzálnejšej perspektíve.

Uskutočnil oslobodenie nielen pozemské, dejinné a ako také, provizórne, ale radikálne a definitívne. Uskutočnil prechod z kráľovstva zla do Božieho kráľovstva, z kráľovstva hriechu a smrti do kráľovstva lásky a života. Kresťanská nádej ide teda poza legitímne očakávania sociálneho či politického oslobodenia. To, čomu dal Ježiš počiatok, je nové ľudstvo, ktoré pochádza „z Boha“, zároveň však kľíči v tomto našom svete v takej miere, v akej sa necháva preniknúť Pánovým Duchom. Ide teda o plné vstúpenie do logiky viery: veriť v Boha, v jeho plán spásy a zároveň sa usilovať o budovanie jeho kráľovstva. Spravodlivosť a pokoj sú vskutku Božím darom, ale vyžadujú mužov a ženy, ktorí sú pripravení stať sa „dobrou pôdou“ na prijatie dobrého semena jeho slova. Počiatkom

tohto nového ľudstva je Ježiš, Boží Syn a Syn Panny Márie. Ona, Panna a Matka, je „cestou“, ktorú si sám Boh pripravil, aby prišiel na tento svet. So všetkou svojou pokorou Mária putuje na čele nového Izraela k oslobodeniu z každého zajatia, z každého útlaku, z každého otroctva, či už morálneho, alebo materiálneho, k „novému nebu a novej zemi, na ktorých prebýva spravodlivosť“ (porov. 2 Pt 3, 13). Jej orodovaniu zverme aj očakávania pokoja a spásy ľudí dnešných čias.“

V nedeľu napoludnie, po modlitbe Anjel Pána Svätý Otec vyzval veriacich k modlitbám za dušu zosnulého patriarchu Ruskej pravoslávnej cirkvi Alexeja II. slovami: „V uplynulých dňoch zomrel patriarcha Moskvy a celého Ruska, jeho svätosť Alexej II. Spojme sa v našich modlitbách s modlitbami našich pravoslávnych bratov a prosme Pána, aby vo svojej добрote prijal jeho dušu vo svojom kráľovstve svetla a pokoja.“ -Is-/ snímka RV

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána na slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie

Vatikán (8. decembra, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa v pondelok napoludnie na námestí sv. Petra pomodlil spolu s veriacimi modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovoril týmito slovami:

„Drahí bratia a sestry,

tajomstvo Nepoškvrneného počatia Panny Márie, ktoré dnes slávime, nám pripomína dve základné pravdy našej viery: predovšetkým prvotný hriech a potom víťazstvo nad ním milosťou Krista, víťazstvo, ktoré sa vzneše-

ným spôsobom odráža v Najsvätejšej Márii. Existencia toho, čo Cirkve nazýva ‚prvotným hriechom‘, je, žiaľ, ubíjajúcim faktom, ak sa pozeráme iba okolo nás a predovšetkým do nášho vnútra. Skúsenosť zla je skutočne taká hmatateľná, že sa nám natíska otázka: Odkiaľ pochádza? Pre veriaceho je táto otázka ešte hlbšia: Ak Boh, ktorý je absolútne Dobro, stvoril všetko, odkiaľ pochádza zlo? Prvé stránky Biblie (Gn 1 - 3) odpovedajú práve na túto základnú otázku, ktorá sa stavia pred každú ľudskú ge-

neráciu prostredníctvom rozprávania o stvorení a o páde prvých prarodičov. Boh stvoril všetko, aby to existovalo, osobitne stvoril ľudskú bytosť na svoj obraz. Nestvoril smrť. Smrť vstúpila do sveta závisťou diabla (porov. Múd 1, 13 – 14; 2, 23 – 24), ktorý sa vzbúril proti Bohu, oklamal aj ľudí a priviedol ich k vzbure. Je to dráma slobody, ktorú Boh prijíma z lásky do všetkých dôsledkov. Zároveň však prisľúbil, že sa zo ženy narodí syn a rozšliape hlavu starému hadovi (Gn 3, 15).

Už od počiatku má teda tento ‚večný prisľub‘, akoby to povedal Dante, ‚konečné určenie‘ (Raj, XXXIII, 3): ženu predurčenú na to, aby sa stala Matkou Vykupiteľa, Matkou toho, ktorý sa uponížil, aby nám prinavrátil našu pôvodnú dôstojnosť. Táto žena má v Božích očiach od počiatku jediná tvár a jediné meno: ‚milosti plná‘ (Lk 1, 28), ako ju nazval anjel, keď ju navštívil v Nazarete. Je novou Evou, nevestou nového Adama, určenou na to, aby sa stala Matkou všetkých vykúpených. Takto o nej napísal

sv. Andrej Krétsky: ‚Theotókos Mária, útočisko všetkých kresťanov, bola ako prvá oslobodená od prvotného pádu našich prarodičov‘ (Homília IV o Narodení, PG 97, 880A). Dnešná liturgia hovorí, že Boh ‚nepoškvrneným počatím Panny Márie pripravil dôstojný príbytok svojmu Synovi a pre budúce zásluhy jeho smrti uchránil ju od každého hriechu,‘ (kolekta).

Drahí priatelia, v Nepoškvrnenej Márii kontemplujeme odlesk Krásky, ktorá je spásou sveta: Božia krása žiari na Kristovej tvári. V Márii je táto krása úplne čistá, pokorná, slobodná od každej pýchy a domýšľavosti. Takto sa Panna Mária ukázala sv. Bernadete pred 150 rokmi v Lurdoch a takto ju uctievať v mnohých svätyniach. Dnes popoludní jej v súlade s tradíciou aj ja prejavím úctu pri pamätníku, ktorý je jej zasvätený na Španielskom námestí. Prosme teraz s dôverou Nepoškvrnenú Pannu slovami modlitby Anjel Pána, prevzatými z evanjelia, ktoré ponúka dnešná liturgia na meditáciu.“ **-Is-**

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Adam a Kristus, prvotný hriech a uzdravenie

Vatikán (3. decembra, RV) - Aula Pavla VI. vo Vatikáne sa aj túto stredu zaplnila pútnikmi, ktorí prišli na generálnu audienciu pápeža Benedikta XVI.

Drahí bratia a sestry,

v dnešnej katechéze sa budeme zamýšľať nad súvislosťou medzi Adamom a Kristom, ktorú naznačuje sv. Pavol v známom úryvku z Listu Rimanom (5, 12 – 21), kde zveruje Cirkvi základné línie svojej nauky o prvotnom hriechu. V skutočnosti už v Prvom liste Korint’anom, keď hovorí o viere vo vzkriesenie, zavádza Pavol toto porovnanie medzi praotcom a Kristom: ‚Ved’ ako všetci umierajú v Adamovi, tak zasa všetci ožijú v Kristovi. Prvý človek, Adam, sa stal živou bytosťou; posledný Adam oživujúcim Duchom‘ (1 Kor 15, 22. 45).

V Rim 5, 12 – 21 je porovnanie medzi Kristom a Adamom ešte podrobnejšie a názornejšie: Pavol prechádza dejinami spásy od Adama po Zákon a od Zákona po Krista. V centre pozornosti nie je ani tak Adam a dôsledky jeho hriechu pre ľudstvo, ale skôr Ježiš Kristus a milosť, ktorá bola prostredníctvom neho vyliata v hojnosti na ľudstvo. Opakované ‚väčšmi‘ v súvislosti s Kristom zdôrazňuje skutočnosť, že dar, ktorý sme v ňom prijali, nesmierne prevyšuje Adamov hriech a jeho následky pre ľudstvo. Preto Pavol môže dôjsť k záveru, že ‚kde sa rozmnožil hriech, tam sa ešte väčšmi rozhojnila milosť‘ (Rim 5, 20). Pavlom naznačené porovnanie medzi Adamom a Kristom ukazuje teda na podriadenosť prvého človeka prevahe toho druhého.

Na druhej strane Pavol zdôrazňuje Adamov hriech práve preto, aby poukázal na nesmierny dar milosti v Kristovi: dalo by sa povedať, že keby nebol chcel ukázať ústredné postavenie milosti, nebol by sa zaoberal hriechom, ktorý ‚skrze jedného človeka vstúpil do tohto sveta‘ a ‚skrze

hriech smrt‘ (Rim 5, 12). Pokiaľ teda vo viere Cirkvi dozrelo vedomie dogmy o prvotnom hriechu, bolo to preto, lebo je nerozlučne späté s inou dogmou, dogmou o spásе a slobode v Kristovi. Dôsledkom toho je, že nikdy nesmieme odtrhnúť hriech Adama a ľudstva od spásneho kontextu, jeho chápania na pozadí ospravedlnenia v Kristovi.

Ako ľudia dneška sa však musíme pýtať: Čo je prvotný hriech? Čo učí sv. Pavol, čo učí Cirkev? Je ešte aj dnes táto nauka udržateľná?

Mnohí si myslia, že vo svetle dejín evolúcie už niet miesta pre učenie o prvotnom hriechu, ktorý sa rozšíril do celých dejín ľudstva. No v dôsledku toho by stratila svoj základ aj otázka vykúpenia a Vykupiteľa. Existuje teda prvotný hriech, alebo nie?

Aby sme na to mohli odpovedať, musíme rozlíšiť dve stránky nauky o prvotnom hriechu. Jestvuje jej empirická stránka, teda konkrétna realita, ktorá je viditeľná, povedal by som, hmatateľná pre všetkých. A jej mysteriózna stránka, týkajúca sa ontologického základu tejto skutočnosti.

Empirickým faktom je, že v našej existencii je prítomné protirečenie. Na jednej strane každý človek vie, že má robiť dobro a vnútri ho aj chce robiť. No zároveň pociťuje aj nutkanie robiť opak, ísť po ceste egoizmu, násilia, robenia len toho, čo sa mu páči, aj keď vie, že koná proti dobru, proti Bohu a proti blížnemu. Svätý Pavol vo svojom Liste Rimanom vyjadril toto protirečenie v našom živote takto: ‚Chcieť dobro, to mi je blízko, ale robiť dobro nie. Ved’ nerobím dobro, ktoré chcem, ale robím zlo, ktoré nechcem‘ (7, 18 – 19). Toto vnútorné protirečenie v našom živote nie je len teóriou. Každý z nás ho každodenne zakusuje. A predovšetkým stále okolo seba vidíme prevahu tej druhej vôle. Stačí len pomyslieť na denné správy o nespravodlivosti, násilí, klamstve, žiadostivosti. Každý deň to vidíme,

je to fakt. Ako dôsledok tejto moci zla v našich dušiach dejinami prúdi akási špinavá rieka, ktorá otravuje zemepis ľudských dejín. Veľký francúzsky mysliteľ Blaise Pascal hovoril o „druhej prirodzenosti“, ktorá prekryva našu pôvodnú, dobrú prirodzenosť. Táto „druhá prirodzenosť“ spôsobuje, že sa človeku zlo javí ako normálne. Preto aj bežný výraz: „to je ľudské“ má dvojaký význam. „To je ľudské“ môže značiť: tento človek je dobrý, skutočne koná tak, ako by človek mal konať. No „to je ľudské,“ môže tiež chcieť povedať opak: zlo je normálne, zlo je ľudské.

Zdá sa, akoby zlo bolo druhou prirodzenosťou. Toto protirečenie ľudského bytia, našich dejín, má vyvolávať a aj dnes vyvoláva túžbu po vykúpení. A túžba po tom, aby sa svet zmenil, i prísľub, že bude vytvorený svet spravodlivosti, pokoja, dobra, sa skutočne objavuje všade: v politike napríklad všetci hovoria o potrebe zmeniť svet, vytvoriť spravodlivejší svet. Práve to je vyjadrením túžby, aby nastalo oslobodenie od protirečenia, ktoré okusujeme v nás samých.

Teda skutočnosť, že v ľudskom srdci a ľudských dejinách má moc zlo, je nepopierateľná. Otázka je: Ako toto zlo vysvetliť?

V dejinách myslenia, odhladnuc od kresťanskej viery, existuje jeden principiálny model vysvetlenia s rôznymi obmenami. Tento model hovorí: samotná existencia je protirečivá, nesie v sebe tak dobro, ako aj zlo. V staroveku z tejto myšlienky vzišiel názor, že jestvujú dva rovnako pôvodné princípy: dobrý a zlý. Takýto dualizmus je vraj neprekonateľný: oba princípy sa nachádzajú na rovnakej úrovni - preto toto protirečenie tu vraj bolo už od počiatku a bude vždy. Protirečenie našej existencie by teda takpovediac iba odrážalo protirečivosť týchto dvoch takrečeno božských princípov.

V evolucionistickom, ateistickom chápaní sveta sa tá istá predstava vyskytuje v novej verzii. Aj keď v takejto koncepcii je vnímanie existencie monistické predpokladá sa, že existencia ako taká od počiatku nesie v sebe zlo i dobro. Samotná existencia vraj nie je jednoducho dobrá, ale je otvorená dobru a zlu. Zlo je rovnako pôvodné ako dobro. A v ľudských dejinách sa vraj rozvíja iba tento vzor, ktorý bol prítomný už v celej predošlej evolúcii. To, čo kresťania nazývajú prvotným hriechom, by v skutočnosti označovalo iba zmiešaný charakter existencie, zmes dobra a zla, ktorá podľa tejto teórie patrí k samotnej podstate existencie. Toto je už od základu beznádejná koncepcia: ak by to bolo tak, zlo by bolo neporaziteľné. Nakoniec by záležalo len na vlastnom záujme. Za každý pokrok by bolo nutné zaplatiť riekou zla a kto by chcel slúžiť pokroku, musel by akceptovať, že zaplatí túto cenu. Politika je v zásade postavená práve na takýchto predpokladoch a vidíme, aké to má dôsledky. Toto moderné zmýšľanie môže nakoniec viesť iba k smútku a cynizmu.

Znova sa preto pýtame: Čo hovorí viera, dosvedčená sv. Pavlom?

Najskôr potvrdzuje fakt, že medzi sebou súperia dve prirodzenosti, fakt toho zla, ktorého tieň spočíva na celom stvorení. Počuli sme siedmu kapitolu Listu Rimanom. Te-

raz môžeme prejsť k ôsmej. Zlo jednoducho existuje. Na rozdiel od dualizmov a monizmov, o ktorých sme krátko uvažovali, a zistili sme, že sú bezútešné, nám viera hovorí: jestvujú dve tajomstvá svetla a jedno tajomstvo noci, to je však obklopené tajomstvami svetla.

Prvé tajomstvo svetla je toto: viera nám hovorí, že neexistujú dva princípy - dobrý a zlý -, ale je len jeden princíp - Boh Stvoriteľ -, a tento princíp je dobrý, iba dobrý, bez tieňa zla. Ani existencia nie je preto zmesou dobra a zla. Existencia ako taká je dobrá, a preto je dobré jestvať, je dobré žiť. Toto je radostná správa viery: je iba jeden dobrý zdroj, Stvoriteľ. Preto žiť je dobrom, je dobré byť mužom, ženou, život je dobrý.

Nasleduje tajomstvo tmy, tajomstvo noci. Zlo nepochádza zo zdroja samotnej existencie, nie je rovnako pôvodné. Zlo pochádza zo stvorenej slobody, zo zneužitej slobody. Ako je to možné? Ako sa to stalo? To ostane zahalené. Zlo nie je logické. Iba Boh a dobro sú logické, sú svetlom. Zlo ostane tajomné. V tretej kapitole Knihy Genezis bolo predstavené veľkými obrazmi, víziou dvoch stromov, hada a hriešneho človeka. Veľkolepý obraz, ktorý nám dovoľuje hádať, no nemôže vysvetliť to, čo je samo osebe nelogické. Môžeme hádať, nie však vysvetliť. Nemôžeme o zle rozprávať ani ako o rade faktov, pretože realita je hlbšia. Ostane tajomstvom tmy, tajomstvom noci.

Vzápätí prichádza tajomstvo svetla. Zlo pochádza z podriadeného zdroja. Boh so svojím svetlom je mocnejší. A preto zlo môže byť porazené. Preto možno uzdraviť stvorenie, človeka. Dualistické koncepcie ani evolucionistický monizmus nemôžu povedať, že človeka možno uzdraviť. Ak však zlo pochádza iba z podriadeného zdroja, ostáva pravdou, že človek je vyliečiteľný. A kniha múdrosti hovorí: „Tvory sveta sú tu pre spásu“ (1, 14).

A nakoniec posledný bod: človek je nielen vyliečiteľný, ale je aj skutočne uzdravený. Boh priniesol spásu. Osobne vstúpil do dejín. Proti trvalému zdroju zla postavil zdroj čistého dobra. Ukrižovaný a vzkriesený Kristus, nový Adam, postavil proti špinavej rieke zla riekou svetla. A táto rieka je prítomná v dejinách: vidíme svätcov, veľkých svätých, ale aj maličkých svätých, jednoduchých veriacich. Vidíme, že rieka svetla, ktorá pochádza z Krista, je prítomná a je silná.

Bratia a sestry, je tu Adventné obdobie. V jazyku Cirkvi má slovo advent dva významy: prítomnosť a očakávanie. Prítomnosť: svetlo je prítomné, Kristus je nový Adam, je s nami a medzi nami. Svetlo už svieti a musíme otvoriť oči srdca, aby sme videli svetlo a aby nás dovedlo do rieky svetla. A predovšetkým máme byť vďační za to, že sám Boh vstúpil do dejín ako nový zdroj dobra. Advent však značí aj očakávanie. Temná noc zla je ešte mocná. A preto sa v Adventnom období spolu so starovekým Božím ľudom modlíme: „Rorate caeli desuper.“ A naliehavo prosíme: Príď, Ježišu. Príď a daj silu svetlu a dobru. Príď tam, kde vládne lož, neznalosť Boha, násilie, nespravodlivosť. Príď, Pane Ježišu, daj silu dobru vo svete a pomôž nám, aby sme sa stali nositeľmi tvojho svetla, tvorcami pokoja, svedkami pravdy. Príď, Pane Ježišu!

Preložila Mária Spišiaková

Svätý Otec sa prihovoril členom Rádu rytierov sv. Hrobu v Jeruzaleme

Vatikán (5. decembra, RV) – „Srdečne vítam rytierov a dámy, ako aj kňazov Rádu rytierov sv. Hrobu v Jeruzaleme“ – takto sa Svätý Otec prihovoril členom rádu počas ich stretnutia, ktoré je každých päť rokov a na ktorom hovoria o aktuálnej situácii v katolíckom spoločenstve vo Svätej zemi či o aktivitách rádu a plánoch do budúcnosti. Svätý Otec osobitne privítal patriarchu Jeruzalema Fouada Twala a dodal:

„Drahí bratia a sestry, staroveké a slávne puto spája vaše rytierske spoločenstvo so sv. Hrobom Krista, kde bude osobitným spôsobom slávená sláva Jeho smrti a zmŕtvychvstania. Práve toto je hlavný oporný bod vašej spirituality. Ukrižovaný a vzkriesený Ježiš Kristus nech je teda stredom vášho života a každej vašej činnosti ako aj vašich osobných plánov, či plánov celého spoločenstva. Nechajte sa viesť a podopierať Jeho vykupiteľskou silou, aby ste do hĺbky prežívali poslanie, ktoré ste povolani nasledovať tým, že ponúkate evanjeliové svedectvo, čím sa stávate budovateľmi – v týchto našich časoch – aktívnej nádeje o prítomnosti Vzkrieseného Pána, ktorý vďaka Duchu svätému vedie a podopiera vaše ťažkosti, ktorým čelíte pri budovaní novej ľudskosti, inšpirovanej evanjelióvymi hodnotami spravodlivosti, lásky a pokoja.“

Potom hovoril Svätý Otec o tom, ako veľmi je potrebný pokoj a spravodlivosť v Ježišovej zemi a povzbudil ich k presadzovaniu týchto hodnôt a k tomu, aby prosili o úrodnosť ich práce silou Pánovej lásky pri podpore pokoja tých spoločenstiev, ktoré sú v poslednom období v neistote a nebezpečenstve – teda tých kresťanských spoločenstiev, ktoré trpia pre politické, ekonomické či sociálne krízy na Blízkom východe.

V závere Svätý Otec prítomným dodal, aby si vo svojich srdciach zachovali bdelosť očakávania Pána, ktorý príde, aby sa s ním mohli stretávať v každodenných udalostiach a slúžiť mu v pomoci chudobným a trpiacim, k čomu im udelil apoštolské požehnanie. -sg-

Príhovor Svätého Otca študentom rímskych univerzít

Vatikán (11. decembra, RV) – „Púť ikony Panny Márie Stolice múdrosti od rumunskej delegácie venovanej vyslancom Austrálie nám pripomína, že veľká „siet“ mladých z celého sveta je stále aktívna a v pohybe“ – takto sa pápež Benedikt XVI. prihovoril mladým študentom rímskych univerzít, ktorí prišli na tradičné každoročné adventné stretnutie so Svätým Otcom do Baziliky sv. Petra vo Vatikáne.

Stretnutie začalo svätou omšou, ktorú celebraval rímsky vikár kardinál Agostino Vallini. Potom prítom-

ných pozdravil aj Svätý Otec. Okrem iných privítal aj arcibiskupa Sydney, kardinála Georga Pella, pričom si zaspomínal na júlové Svetové dni mládeže. Potom hovoril o roku sv. Pavla s prihliadnutím na veľký poklad, ktorý v Pavlových listoch nachádzame a pokračoval:

„List Rimanom je bez pochýb jedným z najdôležitejších textov kultúry všetkých čias, ktorý zostáva živým posolstvom pre živú Cirkev a ako taký ho kladiem v tento večer do vašich rúk. Nech sa toto písmo, ktoré vyšlo zo srdca apoštola stane základnou obživou pre vašu vieru, a nech vás privedie k väčšej a lepšej viere a tiež k uvažovaniu o vás samých, aby ste dospeli k „rozhľadnej“ viere a zároveň aby ste žili túto vieru v praxi podľa pravdy Kristovho prikázania. Len tak sa viera, ktorú človek vyznáva stane „dôveryhodnou“ aj pre ostatných, ktorí tak nadobudnú presvedčenie zo svedectva skutkov. Nechajte Pavla, nech sa prihovára k vám, docentom a kresťanským študentom Ríma dneška a nech z vás urobí účastníkov tej skúsenosti, ktorú on sám prežil a ktorou je evanjelium Ježiša Krista, Božia moc na spásu každému, kto verí“ (Rim 1,16).

Svätý Otec hovoril o spásе, ktorá je darom a ako taký si vyžaduje našu stálu osobnú zainteresovanosť. „To čo vám odovzdávam dnes večer milí mladí“ – dodal – „je posolstvo viery, ale zároveň je to aj pravda, ktorá osvecuje myseľ tým, že ju rozširuje podľa Božích horizontov, je to pravda, ktorá udáva smer skutočnému životu, pretože evanjelium je cesta na dosiahnutie plnosti života“. -sg-

Svätý Otec na koncerte klasickej hudby

Vatikán (10. decembra, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa v podvečer v Aule Pavla VI. vo Vatikáne zúčastnil na koncerte klasickej hudby, ktorý organizovala Pápežská rada pre spravodlivosť a pokoj pri príležitosti 60. výročia podpísania Všeobecnej deklarácie ľudských práv a pri tejto príležitosti sa prítomným aj prihovoril. V úvode pozdravil všetkých prítomných, medzi nimi aj prezidenta Talianska a pokračoval:

„Oslava 60. výročia deklarácie ľudských práv je príležitosťou na to, aby sme si overili, ako sú ideály, ktoré prijala väčšina Spoločenstva národov v roku 1948 rešpektované dnes v rozličných národných legislatívach a tiež v povedomí jednotlivcov či spoločenstiev. Nepochybne je dlhá cesta už za nami, napriek tomu však stále zostáva dlhý úsek, ktorý musíme prejsť: stovky miliónov našich bratov a sestier sa totiž musí stále prizerať na to, že ich práva na život, slobodu a bezpečnosť sú porušované, zatiaľ čo ťažkosti pre rasovú, náboženskú príslušnosť, či pre politické a iné dôvody je stále viac. Nech neupadne spoločný záujem pri presadzovaní a lepšom definovaní ľudských práv a nech sa zintenzívni úsilie pri garantovaní vzájomného rešpektu.“ -sg-

Svätá stolica k úmrtiu patriarchu Alexeja II.

Vatikán (5. decembra, RV) – Sústrastný telegram v súvislosti s úmrtím ruského patriarchu Alexeja II. v mene Svätého Otca zaslal synode Ruskej pravoslávnej cirkvi okrem kardinála Kaspera aj vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone.

„Po smutnej správe o smrti moskovského patriarchu vyjadrujem sústrasť a účasť na bolesti Pravoslávnej cirkvi vo chvíli, v ktorej zveruje svojho pastiera do láskavého otcovského náručia Boha. Pripájam sa k vám v modlitbách za to, aby sa patriarcha Alexej stretol vo svetle večnej lásky so vzkrieseným Kristom“ – uvádza sa ďalej v telegrame.

Svätý Otec si ďalej spomína na spoločné úsilie na ceste vzájomného porozumenia a spolupráce medzi pravoslávnyimi a katolíckymi a obzvlášť na úsilie, ktoré zomrelý patriarcha vyvinul pre obnovenie Cirkvi, po ťažkom ideologickom útlaku, ktorý si vyžiadal mučeníctvo mnohých svedkov kresťanskej viery. „Spomínam si“ - dodal Svätý Otec - „aj na dobrý boj za šírenie ľudských a evanjeliových hodnôt, ktorý patriarcha viedol, najmä na európskom kontinente, keď vyzdvihoval fakt, že jeho úsilie plodí ovocie pokoja a skutočného ľudského, sociálneho a duchovného pokroku“.

Dodajme, že patriarcha Alexej II. zomrel vo veku 79 rokov vo svojom sídle pri Moskve po zdravotných ťažkostiach v posledných rokoch. -sg-

Sústrastný telegram kardinála Kaspera k úmrtiu Alexeja II.

Vatikán (5. decembra, RV) – „S veľkým smútkom sme prijali správu o smrti jeho svätosti Alexeja II., patriarchu Moskvy a celého Ruska“ – týmito slovami sa začína sústrastný telegram, ktorý dnes zaslal predseda Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov kardinál Walter Kasper po správe o smrti patriarchu Alexeja II.

V telegrame ďalej píše, že Alexej II. viedol Ruskú pravoslávnu cirkev v časoch veľkých zmien pri pre-

chode od sovietskej éry až po súčasnosť s obnovenou vnútornou vitalitou. Ďalej uvádza, že práve vďaka nemu enormne vzrástol počet diecéz, farností, kláštorov a výchovných inštitúcií, ktoré vniesli nový život do cirkvi tak dlho a ťažko skúšanej. -sg-

Benedikt XVI. vyzval k modlitbám za dušu zomrelého Alexeja II.

Vatikán (7. decembra, RV) – V nedeľu po modlitbe Anjel Pána Svätý Otec vyzval veriacich k modlitbám za dušu zomrelého patriarchu Ruskej pravoslávnej cirkvi Alexeja II. slovami: „V uplynulých dňoch zomrel patriarcha Moskvy a celého Ruska, jeho svätosť Alexej II. Spojme sa v našich modlitbách s modlitbami našich pravoslávnych bratov a prosme Pána, aby vo svojej добрote prijal jeho dušu vo svojom kráľovstve svetla a pokoja.“ -Is-

Na pohrebe patriarchu Alexeja II. aj zástupcovia Svätej stolice

Rusko/Vatikán (9. decembra, RV) – Dnešný deň je dňom pohrebu moskovského patriarchu Alexeja II. v Katedrále Krista Spasiteľa v Moskve. Podľa jeho poslednej vôle bude patriarcha pochovaný v moskovskej Katedrále Zjavenia Pána.

Svätý Otec, ktorý zaslal v piatok sústrastný telegram synode Pravoslávnej ruskej cirkvi, si na smrť patriarchu spomenul aj vo svojom príhovore pred nedeľnou modlitbou Anjel Pána. Dodajme, že na pohrebe Alexeja II. sa zúčastňuje aj delegácia Svätej stolice, v ktorej je aj emeritný predseda Pápežskej rady pre podporu jednoty kresťanov kardinál Walter Kasper, ako aj emeritný predseda Pápežských rád pre spravodlivosť a pokoj a „Cor unum“ kardinál Roger Etchegaray. -sg-

Benedikt XVI. vymenoval nového prefekta Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí

Vatikán (9. januára, RV) - Pápež Benedikt XVI. prijal rezignáciu kardinála Francisca Arinzeho na úrad prefekta Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí z dôvodu vysokého veku. Nahradí ho kardinál Antonio Cañizares Llovera, doterajší arcibiskup Toleda. -sg-

Kardinál Tauran o mešitách a islamských stavbách vznikajúcich v Taliansku

Taliansko (6. decembra, RV) – „Mať svoje posvätné miesto je právom, ktoré jednoznačne vychádza z práva na náboženskú slobodu“ – týmito slovami sa k téme výstavby mešit a islamských kultúrnych centier v Taliansku vyjadril predseda Pápežskej rady pre dialóg s náboženstvami, kardinál Jean-Louis Tauran. Ďalej dodal, že, „toto právo prislúcha všetkým náboženským spoločenstvám kdekoľvek na svete: je tým, čo sa nazýva „sloboda náboženského prejavu“, právo mať svoje posvätné miesto.“ Zároveň však zdôraznil dôležitosť dodržania účelu týchto stavieb, aby boli miestami modlitieb a nie „miestami ideologickej propagandy, v ktorých sa bude šíriť fanatizmus a nenávisť.“ Okrem toho, je podľa jeho slov nutná transparentnosť vo financovaní a prevádzke týchto posvätných miest. -jv-

Zápas o vlastnú identitu katolíckych škôl v Európe

Taliansko (6. decembra, RV) – „Miesta charakteristické pluralizmom avšak s jasnou identitou, kde je rešpektovaná sloboda jednotlivcov a ktoré napomáhajú mladým prežívať slobodu autentickým spôsobom“ – to sú pre predsedu Komisie pre katechézu, školy a univerzity Rady konferencie biskupov Európy Mons. Vincenta Nicholasa, hlavné črty, ktorými by sa mali vyznačovať katolícké školy v Európe. Ako ďalej zdôraznil počas európskeho kongresu katolíckych škôl, ktorý sa uskutočnil v uplynulých dňoch v Ríme, katolícké školy dnes musia čeliť mnohým novým výzvam, ktoré sú charakteru politického, cirkevného, ekonomického. Zároveň musia zápasiť o vlastnú identitu, čo znamená, že musia zápasiť o to, aby si uchovali ducha, ktorý napomáha životu v pravde podľa Ježiša Krista. -ls-

Nárast kňazských povolanií takmer o 100 percent

Veľká Británia (6. decembra, SIR/RV) - V roku 2002 bolo vo Veľkej Británii 23 kandidátov ku kňazov. V roku 2006 a 2007 nastal nárast takmer o 100 percent, pričom počet stúpol na 44. So správou pri-

šla spravodajská agentúra SIR, pričom na základe rozhovoru so zodpovednými kňazmi za napomáhanie povolanií v krajine tvrdí, že kríza povolanií je už v tejto krajine minulosťou. Otec Stephen Langrigde, ktorý je zodpovedným v tejto oblasti za diecézu Southwark, založil vo svojej diecéze dve hnutia pre napomáhanie povolanií. Prvé s názvom „Hľadajúci“ je určené pre mladých do 22 rokov a ďalšie „Quo vadis“ pre ešte mladších, teda do 16 rokov. Podľa otca Langrigde, tieto hnutia na napomáhanie povolanií sú veľmi dôležité, nakoľko až 70 percent mladých aj keď pocíti v sebe povolanie, nemá odvahu ho realizovať, pretože vo svojom okolí nepozná nikoho, kto by mu pomohol na tejto jeho ceste napredovať. Otec Langrigde ďalej tvrdí, že práve vďaka pomoci týchto hnutí, nárast povolanií v jeho diecéze za posledné roky sa zvýšil až o 400 percent. -ls-

Maďarsko má nového vojenského biskupa

Svätý Otec Benedikt XVI. vymenoval za vojenského ordinára Maďarského vojenského ordinariátu Mons. Lászlóa Bíra (na snímke), doterajšieho pomocného biskupa diecézy Kalocsa – Kecskemét.

Mons. Bíró sa narodil 31. októbra 1950 v Szekszárdone

pri Pécsi. Po gymnaziálnych štúdiách absolvoval v Győri filozofické a teologické štúdium. Kňazskú vysviacku prijal 23. júna 1974. Pôsobil ako kaplán, kuriálny notár, biskupský ceremoniár a tajomník, správca farnosti, cirkevný sudca, kanonik a profesor teológie. 18. apríla 1994 ho blahej pamäti pápež Ján Pavol II. vymenoval za titulárneho biskupa diecézy Castra – Galbae a pomocného biskupa diecézy Kalocsa – Kecskemét. Na biskupa bol konsekrovaný 21. mája 1994. V rokoch 1995 – 2000 bol ako zástupca arcibiskupa iniciátorom a koordinátorom synody v Maďarsku.

Mons. Bíró zastáva funkciu predsedu Rady pre rodinu pri Konferencii biskupov Maďarska, je rektorom ústredného kňazského seminára v Budapešti a riaditeľom Univerzitého kostola v Budapešti. Na post vojenského ordinára nastupuje v poradí ako tretí vojenský biskup po Mons. Gáspárovi Ladócsim a Mons. Tamásovi Szabóovi od roku 1995, kedy bol Vojenský ordinariát Maďarskej armády zriadený. Tibor Ujlacký/ snímka autor

Vianočné posolstvo Mons. Ortigu o stretávaní Krista v každom človeku

Portugalsko (11. decembra, RV) – „V Kristovi sa Vianoce stávajú sviatkom bratstva a kresťan musí Krista stretávať v každom človeku, nielen sporadicky, ale neustále“ – to sú slová predsedu Konferencie biskupov Portugalska, arcibiskupa diecézy Braga, Mons. Jorgeho Ortigu v súvislosti s prípravami na Vianoce.

Vo svojom posolstve ďalej pripomína, že je potrebné „objaviť takzvané chýbajúce miesta, najmä v biede, ktorá vzbudzuje hanbu a snažiť sa pomáhať so solidárnosťou, realisticky, konkrétne a možno aj anonymne“.

Podľa biskupa Vianoce „sú alebo by aspoň mali byť silou, ktorá je hnacou silou láskavosti“, aby „sa muži a ženy dobrej vôle nechali ňou viesť tak, aby sa snažili objavovať situácie, ktoré ohrozujú ľudské práva a ktoré sa budú tešiť z možnosti pomáhať.“ V závere Mons. Ortiga spomenul slová svätého Pavla, že Boh miluje toho, kto dáva s radosťou a tiež to, že vždy je tu niekto, s kým sa môžeme podeliť.

-jv-

Filipínski biskupi sú sklamaní situáciou v krajine

Filipíny (10. decembra, RV) – „Medzinárodný deň ľudských práv by mal byť pre Filipíny hanbou“ – takto sa vo svojom komuniké vyjadrila Konferencia biskupov Filipín, zastúpená jej predsedom, Mons. Angelom Lagdameom. Ako sa v ňom uvádza: „Pocitujeme hlbokú hanbu keď sa dozvedáme, že naša krajina je považovaná za najskazenejšiu v Ázii a že jej patrí druhá svetová priečka pre sériu násilností v rôznej závažnosti pri porušovaní ľudských práv. Je to násilie“ – ako ďalej pokračuje - „ktoré zostáva bez vysvetlenia a bez riešenia, či upadnuté do zabudnutia.“

Ako ďalej Mons. Lagdameo podotkol, „neveríme, že sa môžu nájsť kandidáti, ktorí budú čestní a úprimní, ľudia vízie a počestnosti, jednoducho vhodní. Mali by sme sa poučiť z našej histórie.“

-jv-

V Grécku pretrváva vlna nepokojov

Grécko (11. decembra, RV) – Nepokoje pokračujú v Aténach. Po smrti 15 ročného chlapca Alexisa, ktorého údajne v sobotu usmrtil policajt pri zásahu pro-

ti skupine anarchistov, sa Atény a iné grécke mestá zmietajú v pouličných nepokojoch a demonštráciách. K situácii sa vyjadril arcibiskup Atén, Mons. Nikolaos Foskolos, ktorý povedal: „stali sa naozaj veci, ktoré sme nevideli v Aténach ani počas II. svetovej vojny: bolo podpálených viac ako 200 obchodov, mnohé banky, nešťastie sa šíri po celom meste.“

Ako dodal, smrť chlapca vyvolala veľmi silnú nenávisť najmä medzi mladými. Avšak skonštatoval, že nepokoje ako tento sa nestávajú len tak. V krajine je nespokojnosť s aktuálnou vládou a tiež za tým treba vidieť medzinárodnú ekonomickú krízu a aj „nedostatok nádeje, pretože mládež nemá ideály. Ich formovanie bolo počas posledného desaťročia veľmi materialistické, chýbal príklad profesorov a docentov. Iste, existujú výnimky, ale žiaľ nová generácia rastie v prostredí bez ideálov a nádeje“ – dodal Mons. Foskolos.

-jv-

Svätá zem bola tento rok v záplave pútnikov

Izrael (11. decembra, RV) – „Rok 2008 bol dobrým z rôznych hľadísk: medzi inými, kvôli oslabeniu násilia, hoci v pásme Gazy zostáva situácia naďalej

vážna a tiež kvôli nevidanému počtu pútnikov s rastúcou tendenciou na rok 2009“ – to sú slová kustóda Svätej zeme, Pierbattistu Pizzaballu, ktorý uviedol, že v tomto roku navštívilo Izrael viac ako 1,5 milióna pútnikov. Podľa neho je to spôsobené nižšou mierou násilia zo strany teroristov, väčšou flexibilitou na vstupe do krajiny, či podporou pútnikov vďaka výzvam Svätého Otca alebo práce biskupských konferencií.

Ako ďalej poznamenal, z politického hľadiska bol rok skôr slabší, krajina nezaznamenala výrazný krok vpred, skôr zaznamenáva krízu. Kustód Izraela dodal, že očakáva lepší rok v súvislosti s nástupom nového amerického prezidenta Baraka Obamu. V závere potvrdil, že na tohtoročnej polnočnej svätej omši slávanej v Betleheme sa zúčastní aj palestínsky prezident Abu Mazen.

-jv-

snímka archív

Zasvätenie Bratislavy Panne Márii

Na slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie sa 8. decembra 2008 v bratislavskom kostole sv. Jána z Mathy (kostol Najsvätejšej Trojice), konala slávnostná svätá omša, ktorú celebroidal bratislavský arcibiskup metropolitane Mons. Stanislav Zvolenský, v rámci ktorej bol aj obrad zasvätenia Bratislavy pod ochranu Panny Márie.

V homílii otec arcibiskup prítomným veriacim vysvetlil podstatu tajomstva Máriinho Nepoškvrneného počatia: Cirkev je presvedčená, že Mária ako Božia rodička dostala výnimku pre budúce zásluhy svojho syna, a jej duša nebola pri jej počatí poškvrená dedičným hriechom. Ďalej pripomenul, že dušu dostáva každá ľudská osoba osobitne od Boha, z moci Božej vzniká človek ako jednota tela i duše. Ľudskú dušu dostáva od Pána Boha každá osoba, aj keby sa jej počatie neuskutočnilo dôstojným spôsobom. Boh sa stáva pokorným a život udeľuje i pyšnému ľudstvu, ktoré experimentuje so životom. Boh miluje život a dáva dušu každej osobe.

Na záver svätej omše, pri ktorej koncebrovali viacerí kňazi z Bratislavy, sa konalo každoročné obnovenie zasvätenia hlavného mesta pod ochranu Panny Márie. Tejto slávnosti sa ako asistenciá zúčastnili aj seminaristi so svojimi predstavenými, liturgiu svojím spevom obohatila seminárna Schola cantorum.

Stanislav Čúzy

Sústrast' predsedu KBS k úmrtiu Alexeja II.

Vysokopreosvietený vladyka,

s veľkým zármutkom sme prijali správu, že dnes, 5. decembra zosnul v Pánovi Pravoslávny patriarcha Moskvy a celého Ruska Alexej II., ktorý stál mnoho rokov na čele Ruskej pravoslávnej cirkvi. Dovoľte mi, aby som Vám v mene Konferencie biskupov Slovenska vyjadril úprimnú sústrast' nad touto veľkou stratou. Chcem Vás ubezpečiť o našich modlitbách za tohto významného pastiera Ruskej pravoslávnej Cirkvi a zverujem ho do materinskej ochrany Prečistej Panny Márie.

Som rád, že za ostatné roky došlo k zlepšeniu vzťahov medzi Katolíckou a Pravoslávnou cirkvou na celosvetovej úrovni, a to v duchu kresťanského bratstva a vzájomnej pomoci. Dôkazom toho sú aj mnohé listy, posolstvá a dary, ktoré si v posledných rokoch vymieňal Svätý Otec Benedikt XVI. s dnes už zosnulým Patriarchom Alexejom II. Prejavom zblížovania Katolíckej a Ruskej pravoslávnej cirkvi bola aj výzva Alexeja II. v januári tohto roku, keď pozval predstaviteľov Katolíckej Cirkvi v Rusku, aby spolupracovali na návrhu spoločných pastoračných plánov Pravoslávnej a Katolíckej cirkvi.

V dnešnej sekularizovanej spoločnosti je viac ako inokedy potrebné, aby naše Cirkvi spoločne vydávali svedectvo o kresťanských hodnotách, a to v duchu spolupráce a úsilia o jednotu.

Večná mu pamiatka!

Slava Isusu Christu!

Mons. František Tondra, predseda KBS

Sústrastný telegram vladyku Jána Babjaka SJ k úmrtiu patriarchu Alexeja II.

Vysokopreosvietený vladyka Ján!

S hlbokým zármutkom som prijal správu o smrti pravoslávneho patriarchu Moskvy a celého Ruska Alexeja II. V mene svojom i v mene celej Gréckokatolíckej metropolie sui iuris na Slovensku vyjadrujem Pravoslávnej cirkvi úprimnú sústrast'.

Modlím sa spolu s celou Gréckokatolíckou cirkvou na Slovensku, aby ho Pán života prijal do svojho kráľovstva, na miesto svetla, blaženosti a pokoja, kde nieta bolesti, zármutku ani stonania.

V blaženom zosnutí večný pokoj daruj, Pane, tvojmu vždy spomínanému služobníkovi a zachovaj mu večnú pamiatku!

Slava Isusu Christu!

vladyka Ján Babjak SJ

Zasadnutie Výboru SSV

V Trnave 9.12.2008 zasadal Výbor Spolku sv. Vojtecha. Zasadnutie viedol podpredseda SSV JUDr. Jozef Opatovský. Na programe rokovania boli informácie o situácii v Katolíckych novinách, o ich náklade, odbere, distribúcii. Výbor vzal na vedomie informáciu, že počas nastávajúceho roka 2009 ostáva cena Katolíckych novín nezmenená, teda 12 Sk, Ekonomka SSV predložila predbežnú správu o hospodárení SSV – VOJTECH spol. s r.o.

Podpredseda SSV podal informáciu o uzemno-technických podmienkach na Divadelnej ulici v Trnave, nakoľko stále pokračuje rekonštruovanie budov SSV a úprava ich okolia. Ďalej sa riešila problematika depozovaných exponátov SSV v Západoslovenskom múzeu v Trnave. Vedúci edičného oddelenia PhDr. Slavomír Ondica predložil predbežný plán vydavateľstva na rok 2009 a o vydaných tituloch SSV v poslednom štvrtroku 2008, medzi ktorými je azda najdlhšie očakávaný dokument, zrevidované Dokumenty Druhého vatikánskeho koncilu, rovnako aj najčerstvejšia novinka z vydavateľstva SSV od Jozefa Hal'ku Arcibiskupov zápas, kniha o živote a diele arcibiskupa Júliusa Gabriša. Daniel Dian

Požehnanie nového Univerzitného pastoračného centra v Nitre

V priestoroch Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre dňa 8. decembra 2008 slávnostne otvorili Univerzitné pastoračné centrum. Za prítomnosti ministra školstva Jána Mikolaja, rektora univerzity Libora Vozára a ďalších hostí ho požehnal nitriansky biskup Viliam Judák.

Nitra je mestom dvoch univerzít. Mnoho vysokoškolákov má záujem o duchovné služby univerzitného kaplána, ktorý je na tieto účely vyčlenený miestnym rímskokatolíckym biskupstvom už niekoľko rokov. Doteraz sa stretával s mladými študentmi na internátoch a v niektorých kostoloch v centre mesta. Nitriansky biskup vyjadril nádej, že vysokoškolákom sa bude v Univerzitnom pastoračnom centre „podávať evanjelium novým, moderným spôsobom“. Podľa univerzitného kaplána Ľubomíra Hlada sa otvorením Univerzitného pastoračného centra zjednoduší pastorácia vysokoškolákov „keďže má svoje centrálné miesto“. Rektor Univerzity Konštantína Filozofa Libor Vozár zdôraznil, že do novootvoreného Univerzitného pastoračného centra majú otvorené dvere aj študenti Slovenskej poľnohospodárskej univerzity. **Miroslav Lyko**

Blahoslavenému biskupovi Pavlovi Gojdičovi udelili cenu Jána Langoša

V stredu 10. decembra v historickej budove Národnej rady udelili národnú a medzinárodnú Cenu Jána Langoša pri príležitosti Dňa ľudských práv. Okrem bývalého maďarského prezidenta Arpáda Göncza sa laureátom stal aj prešovský biskup mučeník, bl. Pavol Peter Gojdič (1888 - 1960) in memoriam. Ocenenie prevzal bratislavský eparcha Peter Rusnák.

Cena Jána Langoša, ktorú udeľuje Nadácia Jána Langoša v spolupráci s Nadáciou Pontis a Stredoeurópskou nadáciou (CEF), bola udelená za vytrvalosť obidvoch osobností v boji proti zlu a neslobode.

Slávnostné Laudatio na biskupa Gojdiča pri tejto príležitosti predniesol o. ThDr. Marcel Moješ, PhD., protosynkel Prešovskej archieparchie. Vladyka Peter Rusnák sa vo svojom krátkom príhovore poďakoval v mene Gréckokatolíckej cirkvi za udelenie ceny biskupovi Gojdičovi a povedal, že cíti hrdosť, že naša Cirkev mala vo svojej nedávnej histórii takú veľkú osobnosť. „Pokiaľ tu je nadácia, alebo ľudia ktorí aj v dnešných časoch oceňujú

slobodu, pravdu, spravodlivosť, tak hádam to ešte s našou spoločnosťou nie je až tak zlé,“ uviedol vladyka.

Národnú cenu udeľovala nadácia tento rok po prvýkrát. Ako povedala predsedníčka Správnej rady Nadácie Gabriela Langošová, udelením ceny Jána Langoša chcú podporiť a oceniť ľudí, pre ktorých sú pravda a sloboda a ich zachovanie najpodstatnejšími hodnotami.

Medzinárodná cena Jána Langoša sa udeľuje výrazným osobnostiam občianskej spoločnosti a zahraničnej politiky, ktoré vystúpili proti utláčateľskému režimom a pričínili sa o podporu zápasu za ľudskú dôstojnosť a slobodu. Národnou cenou odmeňuje nadácia tých, ktorí preukázali občiansku odvalu pri obhajobe ľudských práv a demokratických hodnôt v spoločnosti a svojou činnosťou odhalili podstatnú historickú skutočnosť alebo poukázali na zahalené miesto v novodobej histórii Slovenska.

Na slávnosti bol prítomný aj o. ThLic. Cyril Jančíšin, sekretár Konferencie biskupov Slovenska a o. Peter Sabol, kancelár Eparchiálneho úradu v Bratislave.

Stanislav Gábor

Duchovno-neformálne stretnutie pracovníkov Diecézneho centra Jána Pavla II.

Pracovníci diecéznych pastoračných centier sa 10. decembra 2008 stretli na duchovno spoločenskom programe v Diecéznom pastoračnom centre Jána Pavla II. Stretnutie viedol Jozef Repko, biskupský vikár pre pastoraáciu, ktorý celebroid svätú omšu v kaplnke Diecézneho centra na Kapitulskej ulici.

Jozef Repko v homílii pozval pracovníkov pastoračných centier k adventnému stíšaniu a vyhľadávaniu príležitostí na osobné stretnutie s Bohom v modlitbe. Pripomenul, že kolektív pracovníkov rôznych pastoračných centier tvorí nielen skupinu kolegov, ktorí sa snažia o koordinovanú spoluprácu, ale sú aj miestnou duchovnou rodinou, spojenou pod jednou strechou so spoločným cieľom.

Pracovníci centier pre rodinu, mládež, bioetiku, komunikáciu, katechézu, nepočujúcich, technickí pracovníci Diecézneho centra Jána Pavla II., pracovníci diecéznej charity, diecézneho archívu a banskobystrickej pobočky TV LUX sa následne stretli v jednej zo zasadačiek. Pri popoludňajšej káve diskutovali o vnútorných vzťahoch a nových impulzoch pre život Diecézneho pastoračného centra Jána Pavla II. Decembrové pracovno – duchovné stretnutie pastoračných centier technicky a organizačne precízne pripravili pracovníci Sekcie pre mládež Banskobystrickej diecézy.

Zuzana Juhaniaková

Relikvia sv. Ambróza odovzdaná Pravoslávnej cirkvi

V nedeľu 7. decembra, kedy pripadla aj liturgická oslava sv. Ambróza, milánskeho biskupa, sa udiala v pravoslávnej Katedrále sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach priam historická udalosť. Vladyka Milan (Chatur), gréckokatolícky košický eparcha odovzdal z poverenia apoštolského nuncia v SR Mons. Maria Giordanu relikviu sv. Ambróza do rúk vladyku Juraja (Stránskeho), pravoslávneho michalovského eparchu. Vzácný dar relikvie sv. Ambróza (339-397), ktorý patrí k veľkým cirkevným otcom kresťanského Západu, sprostredkoval kardinál Walter Kasper, predseda Pápežskej rady pre napomáhanie jednoty kresťanov. Odo dnes budú relikvie uložené v pravoslávnej michalovskej katedrále.

Vladyka Juraj v príhovore vyjadril potešenie z úspešného zavŕšenia žiadosti o relikviu niektorého z patristických Otcov. S nádejou sa pozerá aj na vzájomné ekumenické vzťahy, v minulosti poznačené krivdou a zraneniami: „Verím, že aj na príhovor sv. Ambróza, biskupa vtedy ešte zjednotenej Cirkvi, vytvoríme raz eucharistickú jednotu, nielen jednotu gest.“ Súčasne prvýkrát veriacim predstavil aj relikvie srbského biskupa Dositeja, ktoré michalovskej eparchii venoval srbský patriarcha Pavol.

Vladyka Milan v príhovore vyzdvihol postavu sv. Ambróza, neohrozeného zástancu Cirkvi, ktorý bránil jej dobro aj pred cisárom Teodóziom. „Je príkladom pre veriacich, ale aj pre nás biskupov, aby sme pozerajúc na kresťanský Východ i Západ zapálili v sebe božskú lásku betlehemského Dieťaťa...“

Duchovnú jednotu slávnosti umocnila ešte panychída (modlitba) za nedávno zosnulého patriarchu Moskvy a celej Rusi Alexeja II. Na záver si vlady-

kovia, i všetci prítomní uctili božkom novú relikvie. Stretnutie svojou atmosférou prispelo k naplneniu Ježišovej vrúcnej modlitby – aby všetci jedno boli.

Michal Hospodár

Posviacka Centra pre rodinu Prešovskej archieparchie

14. novembra 2008 sa konala posviacka novootvoreného Centra pre rodinu Prešovskej gréckokatolíckej archieparchie na Sigorde. Kaplnku a centrum posvätil vladyka Ján Babjak SJ, prešovský arcibiskup a metropolita. Toto centrum je odpoveďou Gréckokatolíckeho arcibiskupstva na pastoračný plán Katolíckej cirkvi (2007-2013) a na potreby gréckokatolíckych rodín. Cieľom centra je prostredníctvom jeho aktivít dosiahnuť Bohom obnovenú rodinu. Riaditeľom centra je kňaz ThLic. Peter Jakub. Jeho spolupracovníkom je kňaz Ľuboš Kohút, správca farnosti Abranovce.

Eubomír Petrik

Posviacka Gréckokatolíckeho mládežníckeho centra Prešovskej archieparchie

Dňa 21. novembra 2008 v Juskovej Voli posvätil priestory Gréckokatolíckeho mládežníckeho centra (GMC) vladyka Ján Babjak SJ, prešovský arcibiskup a metropolita. Súčasťou GMC je aj Cirkevná škola v prírode a Centrum voľného času.

Posviacka sa konala za účasti predsedu Prešovského samosprávneho kraja Petra Chudíka, zástupcov stavebnej firmy, ktorá sa podieľala na rekonštrukcii, starostu obce Juskova Voľa, mnohých kňazov a laikov, ktorí pracujú s mládežou a iných vzácných hostí. V úvode slávnosti vladyka Ján posvätil oltár a oltárne plachty, taktiež priestory kaplnky a nakoniec aj interiér a exteriér GMC. Potom nasledovala svätá liturgia, kde počas homílie otec arcibiskup vyzval všetkých kňazov i laikov k ešte väčšej horlivosti na poli práce s mládežou. Pretože tak ako povedal „dobro formovaná mládež je nepochybne zárukou lepšej budúcnosti.“ Ďalej v jeho príhovore zazneli slová vďačnosti adresované predsedovi PSK a zástupcom firmy PKB invest s.r.o.

Slávnosť svojím spevom doprevádzali bohoslovci i mládežnícke zbory z Prešova a Banského. Na záver riaditeľ GMC, kňaz Mgr. Erich Eštván, v mene všetkých mladých poďakoval otcovi arcibiskupovi za jeho obety a námahy spojené s budovaním centra. Ďalším kňazom v centre je Mgr. Slavomír Zahorjan.

Eubomír Petrik

V Bratislave predstavili knihu o životnej ceste arcibiskupa Júliusa Gábriša

V aule CMBF UK v Bratislave na Kapitulskej ulici sa dnes o 16:00 uskutočnila prezentácia knihy Jozefa Hal'ka s názvom „Arcibiskupov zápas“ o životnej ceste Mons. RNDr. Júliusa Gábriša. Zorganizoval ju vydavateľ diela – Spolok sv. Vojtecha, ktorého riaditeľ Vendelín Pleva večerom sprevádzal. Podujatie vzbudilo záujem u cirkevných predstaviteľov, zástupcov vedeckej obce, aj u širokej verejnosti. Ako uviedol autor knihy, inšpiráciou pre jej napísanie bol životopis biskupa Lazíka, ktorý vznikol o niečo skôr.

Jozef Hal'ko sa poďakoval všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k tomu, že dielo uzrelo svetlo sveta. Poznamenal, že arcibiskup Július Gábriš „žil vo veľmi zložitej dobe a preto sa jeho postoje zložitým spôsobom vyvíjali, v každom prípade posledná dekáda jeho života sa dá nazvať hrdinskou, pretože sa jednoznačne vzoprel ateistickému režimu a stal sa morálnou autoritou na Slovensku, porovnateľnou s kardinálom Františkom Tomáškom v Čechách.“

Medzi hosťami na prezentácii knihy, ktorí vydali osobné svedectvo o Mons. Gábrišovi, boli okrem iných významných osobností aj bratislavský arcibiskup-metropolita Mons. Stanislav Zvolenský, ktorý z jeho rúk prijal v roku 1982 sviatosť kňazstva, či trnavský arcibiskup Mons. Ján Sokol, ktorý – ako uviedol – si cení predovšetkým „jeho odvahu a ducha ‘Sentire Cum Ecclesia’, čiže ‘cítiť s Cirkvou’, ako s Matkou“.

Dana Jacečková

Mariánska akadémia v Spišskej Kapitule

V pondelok 8. decembra 2008 sa v interdiecéznom kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule konala Mariánska akadémia. Slávnosti predchádzala sv. omša, ktorú celebroidal spišský pomocný biskup Štefan Sečka, spolu s generálnym vikárom rožňavskej diecézy, rektorom Katolíckej univerzity, predstavenými kňazského seminára a vyučujúcimi profesormi na Teologickom inštitúte v Spišskej Kapitule. V homílii sa prihovoril Mons.

Štefan Sečka, keď povedal: „Božia Matka je pre nás výzvou i pozvaním, aby sme sa usilovali aj my ekologicky, v duchovnom zmysle slova, zmýšľať a žiť.“

Program pokračoval v aule Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka.

Zúčastnili sa ho Mons. František Tondra a Mons. Štefan Sečka, profesori a predstavení kňazského seminára, seminaristi, rehoľné sestry i pozvaní hostia. Seminaristi

Marek Jamrich na piáne a Tomáš Lieskovský na trúbke, nádhernou skladbou s názvom: Largo-Händel, všetkých „voviedli“ do slávnostnej atmosféry dňa. Na úvod všetkých privítal seminarista Dominik Jamrich. Po ňom nasledovala báseň od Gorazda Zvonického: Mýtnik pred Madonou, ktorú predniesol Vladimír Fedorek.

Hlavným bodom programu bola slávnostná prednáška prof. Tadeusza Zasepu, PhD., rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku. V úvode povedal: „Chcem, aby sa fides et ratio spojili v mojej prednáške, lebo nie je ani iná cesta keď hovoríme o Božej Matke.“ Vo svojom príhovore sa snažil odpovedať na otázku: Čo nám, ľuďom tretieho tisícročia, dáva Nepoškvrnené Počatie Panny Márie? Povedal, že „Mária je veľmi dobrým príkladom pre Cirkev a svet na fides et ratio aj v treťom tisícročí.“ Zamýšľal sa nad čnosťami Matky Božej, jej odvahou a hlbokým chápaním udalostí Ježišovho života:

„Najkratšia, najkrajšia a istá cesta je tá, ktorou kráča la Matka Božia.“

Preto sa musíme od nej čo najviac naučiť a najmä to, čo sa týka privilégia jej Nepoškvrneného Počatia, čo jej to privilégium dalo, že si nič nenechala len pre seba. Lebo aj ako Pán Boh nechcel a nechce nič pre seba, ale aby sa všetko stalo pre nás a pre našu spásu, tak aj matka jeho Syna nekoná inak.“

Slávnostnú atmosféru vytvoril svojim spevom spevácky zbor seminaristov zo Spišskej Kapituly – Schola cantorum. Organizačne sa na príprave a priebehu akadémie podieľali seminaristi štvrtého ročníka. **Vladimír Fedorek**

V Blatnici požehnali Kaplnku sv. Ondreja

Obyvatelia Blatnice, hostia a kňazi dekanátu Kláštor pod Znievom sa 30. novembra 2008 zišli v Blatnici pri príležitosti požehnanja Kaplnky svätého Ondreja. Renovovanú kaplnku požehnal o 15:00 banskobystričský diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž.

V príhovore zdôraznil jednoznačnosť života kresťana podľa Kristových hodnôt. Ako príklad použil apoštolskú činnosť svätého Pavla, jeho jednoznačnosť po obrátení, teda osobnom stretnutí s Kristom. Pripomenul Pavlovu vytrvalosť v ohlasovaní a vernosť evanjeliu. Pre veriacich boli veľmi povzbudzujúce slová vďaky a ocenenia, ktoré im adresoval diecézny biskup za to, že si tak malé spoločenstvo, ako je v Blatnici, dokázalo svojpomocne zrekonštruovať kaplnku.

Po požehnaní bolo pripravené pohostenie, počas ktorého mali účastníci priestor pre osobné stretnutia. Blatnica je filiálka farnosti Mošovce. Do farnosti patria aj obce Blažovce, Bodorová, Borcová, Jazernica, Karlová.

Miroslav Baláž

Posviacka zrekonštruovaného exteriéru chrámu v Miklušovciach

Prvá decembrová nedeľa sa zapíše v srdciach veriacich farnosti Miklušovce ako deň, kedy sme mohli medzi sebou privítať prešovského arcibiskupa metropolitu Jána Babjaka SJ, a to pri príležitosti posviacky opraveného exteriéru chrámu a posvätenia ikony Krista – Učiteľa.

Chrám v Miklušovciach je národnou kultúrnou pamiatkou, ranogotickou stavbou z 13. storočia. Jeho oprava bola rozdelená do 4 etáp: vonkajšia izolácia a odstránenie zvlhnutého muriva, odstránenie drevomorkou napadnutej drevenej podlahy a zvlhnutej omietky, uloženie novej keramickej podlahy, výmena krovu a strešnej krytiny, aplikácia sanačnej omietky a nový náter fasády chrámu. Rekonštrukcia si vyžiadala celkové náklady vo výške cca 3 mil. Sk.

Po privítaní vладыky starostkou obce Bc. Máriou Čuchtovou nasledovala posviacka exteriéru chrámu a ikony Krista. Homília sa niesla v duchu potreby obnoviť nielen chrám, ale aj duše veriacich, a to prostredníctvom Božieho slova. Práve Filipovka je príležitosťou a výzvou na vyčistenie našich sŕdc, aby sme sa pripravili na narodenie Božieho Syna, ktorý nám svojím príchodom otvoril cestu do neba. Vладыka povzbudil k čítaniu Sv. Písma v rodinách dennodenne pri rodinnom stole, pretože v ňom človek nájde liek na všetky kríže, ale aj radosti: „Všetci túžme po tom, aby sme dosiahli príbytok u Boha – cez Ježiša Krista, cez Božie Slovo. Práve ono nás dokáže správne zorientovať smerom k nášmu cieľu – nebu“. Po slávnostnej liturgii zotrval vладыka Ján pri agapé v spoločenstve veriacich farnosti.

Patricia Popovičová

Posviacka nového kostola v Čiernom – Vyšný koniec

Farnosť Čierne pri Čadci dostala na Mikuláša krásny dar – nový filiálny kostol sv. Petra a Pavla na Vyšnom konci. Prvý kostol vo svojej diecéze slávnostne posvätil žilinský biskup Mons. Tomáš Galis za účasti približne 1500 veriacich, ktorí prišli aj zo susedných farností, z Poľska a Česka. V homílii otec biskup vyzdvihol chrám ako miesto, kde sa túžime stretnúť s Kristom a pokračoval: „stretávania v chráme sú našou odpoveďou na pozvanie, aby sme sa znovu a znovu učili konať skutky lásky a milosrdenstva. Je

to azylové miesto, kde nájde útočisko každý človek“.

Kostol veriaci stavali dva a pol roka, presnejšie od 5. júna 2006 do 5. decembra 2008 a je v ňom 200 miest na sedenie. Mnohé práce na kostole prebiehali za pomoci brigádnikov, len niektoré časti stavby zhotovovali pracovníci firiem – ako krov, pokrývanie strechy plechom, vzduchotechnika, osvetlenie, ozvučenie.... Železobetónovú vežu, ktorá meria 21 metrov a na vrchole je 7 metrový kríž, postavili domáci brigádnic. Okolo chrámu, ktorý je krásnou dominantou Vyšného konca v Čiernom, sa bude dotvárať námestie. Kostol sa dostaval vďaka mnohým milodarom veriacich z Čierneho, z okolitých farností, vďaka mnohým sponzorom aj zo zahraničia, a tiež finančnej pôžičke biskupského úradu v Nitre. Pred dostavaním kostola sa veriaci stretávali od roku 2001 v bohoslužobnej miestnosti v Základnej škole. **Peter Holbička**

Univerzitné pastoračné centrum v Košiciach oslavuje 10. výročie založenia

Univerzitné pastoračné centrum svätých Košických mučeníkov v Košiciach bolo založené 15. decembra 1998, teda pred desiatimi rokmi. Vzniklo z iniciatívy samotných študentov s veľkým príspevom jeho dlhoročného správcu Pavla Hudáka. Zriadil ho košický arcibiskup Mons. Alojz Tkáč. Centrum má v súčasnosti rozhodene siete na desiatich vysokoškolských internátoch v Košiciach. Oslava založenia za účasti predstaviteľov Cirkvi, univerzít, mesta Košice, ďalších vzácnych hostí a najmä študentov sa uskutoční v pondelok 15. decembra 2008 v seminárnom kostole na Hlavnej ulici v Košiciach a v priestoroch Kňazského seminára sv. Karola Boro-mejského a Teologickej fakulty v Košiciach. Pribeh akcie bude nasledovný:

18:00 – Večer vďakyvzdania (seminárny kostol) – pásmo svedectiev, piesne a modlitieb

Vedie: Mons. Stanislav Stolárík, košický pomocný biskup

19:00 – Ďakovná sv. omša (seminárny kostol)

Celebruje: Mons. Alojz Tkáč, košický arcibiskup

20:15 – Slávnostná recepcia (seminár)

Slávnostný príhovor: Mons. Bernard Bober, košický pomocný biskup

Chceme ďakovať za všetkých, ktorí naše UPC počas desiatich rokov zveľaďovali, prosiť o požehnanie pre nich, pre všetkých našich dobrodincov a pre tých, ktorí do UPC chodili, chodia a budú chodiť. **Marek Forgáč**